



Kunsill  
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 11 ta' Frar 2026  
(OR. en)

10573/25

---

**Fajls Interistituzzjonali:**  
2025/0162 (NLE)  
2025/0163 (NLE)

---

AELE 59  
CH 25  
MI 431

#### **ATTI LEGISLATTIVI U STRUMENTI OĦRA**

---

Suġġett:           Protokoll Emendatorju għall-Ftehim bejn il-Komunitá Ewropea u l-  
Konfederazzjoni Żvizzera dwar kummerç fi prodotti agrikoli

---

PROTOKOLL EMENDATORJU  
GHALL-FTEHIM  
BEJN IL-KOMUNITÁ EWROPEA  
U L-KONFEDERAZZJONI ŽVIZZERA  
DWAR KUMMERĊ FI PRODOTTI AGRIKOLI

L-UNJONI EWROPEA, minn hawn 'il quddiem imsejha "l-Unjoni",

u

IL-KONFEDERAZZJONI ŻVIZZERA, minn hawn 'il quddiem imsejha "l-Iżvizzera",

minn hawn 'il quddiem imsejha il-"Partijiet";

FILWAQT LI JFAKKRU l-objettiv tal-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar kummerċ fi prodotti agrikoli, magħmul fil-Lussemburgu, fil-21 ta' Ġunju 1999 (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ il-"Ftehim"), li jsaħħaħ ir-relazzjonijiet ta' kummerċ hieles bejn il-Partijiet u jtejjeb l-aċċess ta' kull wieħed minnhom għas-suq tal-prodotti agrikoli tal-iehor;

FILWAQT LI JFAKKRU s-sovranità tal-Partijiet fir-rigward tal-politiki agrikoli tagħhom;

FILWAQT LI JIRRIKONOXXU l-htieġa li jiġi emendat il-Ftehim wara l-istabbiliment ta' zona komuni ta' sikurezza alimentari permezz tal-Protokoll għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar kummerċ fi prodotti agrikoli li jistabbilixxi zona komuni ta' sikurezza alimentari (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ il-"Protokoll li jistabbilixxi zona komuni ta' sikurezza alimentari"), li jkopri ċerti oqsma li sa issa kienu rregolati bil-Ftehim;

FILWAQT LI JIRRIKONOXXU l-htieġa li jiġu adattati d-dispożizzjonijiet istituzzjonali tal-Ftehim, li jittejjbu l-effettività u l-effiċjenza tal-Ftehim u li tiġi żgurata l-konsistenza maż-zona komuni ta' sikurezza alimentari;

FILWAQT LI JAFFERMAW li l-Ftehim jenhtieg li jkun ibbazat fuq l-ugwaljanza, ir-reċiproċità u l-bilanċ ġenerali tal-vantaġġi, tad-drittijiet u tal-obbligi tal-Partijiet fl-oqsma koperti mill-Ftehim;

FILWAQT LI JFAKKRU r-rabta intrinsika bejn il-Ftehim u s-sitt ftehimiet l-oħra bejn il-Komunità Ewropea u l-Iżvizzera, magħmulin fil-Lussemburgu, fil-21 ta' Ġunju 1999;

FILWAQT LI JAFFERMAW ir-rabta intrinsika bejn il-Ftehim u ż-żona komuni ta' aikurezza alimentari stabbilita bil-Protokoll li jstabilixxi żona komuni ta' sikurezza alimentari, li flimkien magħha l-Ftehim jifforma koerenza sħiħa,

FTIEHMU KIF ĠEJ:

## ARTIKOLU 1

### Emendi għall-Ftehim

Il-Ftehim huwa emendat kif ġej:

- (1) kwalunkwe referenza għall-“Komunità Ewropea” jew għall-“Komunità” fil-Ftehim għandha tiġi interpretata bħala referenza għall-Unjoni Ewropea;
- (2) l-Artikolu 5 huwa sostitwit b’dan li ġej:

#### “ARTIKOLU 5

Tneħħija ta’ ostakli tekniċi għall-kummerċ fi prodotti agrikoli

Bl-għan li jitrawwem il-kummerċ fi prodotti agrikoli, il-Partijiet għandhom ineħħu jew inaqqsu l-ostakli tekniċi, f’konformità mal-Annessi li ġejjin tal-Ftehim:

- l-Anness 7 dwar il-kummerċ fi prodotti tas-settur tal-inbid,
- l-Anness 8 dwar ir-rikonoxximent reċiproku u l-protezzjoni ta’ ismijiet ta’ xorb spirituz u xorb aromatizzati ibbażat fuq l-inbid,
- l-Anness 9 dwar prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel prodotti b’mod organiku,

- l-Anness 10 dwar ir-rikonoxximent ta' kontrolli fuq kontrolli tal-konformità għal frott u ħaxix frisk soġġett għall-istandards tal-kummerċjalizzazzjoni,
- l-Anness 12 dwar il-protezzjoni ta' denominazzjonijiet ta' origini u indikazzjonijiet ġeografici għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel.”;

(3) l-Artikolu 6 huwa sostitwit b'dan li ġej:

#### “ARTIKOLU 6

##### Kumitat Kongunt għall-Agricoltura

1. B'dan huwa stabbilit Kumitat Kongunt għall-Agricoltura.

Il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura għandu jkun kompost minn rappreżentanti tal-Partijiet.

2. Il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura għandu jkun kopresedut minn rappreżentant tal-Unjoni Ewropea u minn rappreżentant tal-Iżvizzera.

3. Il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura għandu:

(a) jiżgura l-funzjonament tajjeb u l-implimentazzjoni u l-applikazzjoni effettivi ta' dan il-Ftehim;

- (b) jipprovdi forum għal konsultazzjoni reċiproka u skambju kontinwu ta' informazzjoni bejn il-Partijiet, b'mod partikolari bil-ħsieb li tinstab soluzzjoni għal kwalunkwe diffikultà fl-interpretazzjoni jew fl-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim f'konformità mal-Artikolu 7a;
- (c) jagħmel rakkomandazzjonijiet lill-Partijiet fi kwistjonijiet relatati ma' dan il-Ftehim;
- (d) jadotta deċiżjonijiet meta dan ikun previst f'dan il-Ftehim; u
- (e) jeżerċita kwalunkwe kompetenza oħra mogħtija lilu f'dan il-Ftehim.

4. Il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura għandu jaġixxi b'kunsens.

Id-deċiżjonijiet għandhom ikunu vinkolanti fuq il-Partijiet, li għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jimplimentawhom.

5. Il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura għandu jiltaqa' mill-inqas darba fis-sena, b'mod alternat bejn Brussell u Bern, sakemm il-kopresidenti ma jiddeċidux mod ieħor. Għandu jiltaqa' wkoll fuq talba ta' kwalunkwe waħda mill-Partijiet.

Il- kopresidenti jistgħu jaqblu li laqgħa tal-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura ssir permezz ta' vidjokonferenza jew telekonferenza.

Il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura jista' jiddeċiedi li jieħu deċiżjonijiet permezz ta' proċedura bil-miktub.

6. Il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura għandu jadotta r-regoli ta' proċedura tiegħu fl-ewwel laqgħa tiegħu.

7. Il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura jista' jiddeċiedi li jistabbilixxi grupp ta' hidma li jista' jassistih fit-twettiq ta' dmirijietu.”;

(4) L-Artikolu 7 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“ARTIKOLU 7

Prinċipju ta' esklużività

Il-Partijiet jimpenjaw ruħhom li ma jissottomettux tilwima fir-rigward tal-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim lil xi metodu ta' soluzzjoni minbarra dawk previsti f'dan il-Ftehim.”;

(5) jiddaħħlu l-artikoli li ġejjin:

“ARTIKOLU 7a

Proċedura f'każ ta' diffikultà fl-interpretazzjoni jew fl-applikazzjoni

1. F'każ ta' diffikultà fl-interpretazzjoni jew fl-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet għandhom jikkonsultaw lil xulxin fi hdan il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura sabiex isibu soluzzjoni li hija aċċettabbli b'mod reċiproku. Għal dak l-għan, l-elementi ta' informazzjoni utli kollha għandhom jiġu pprovduti lill-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura sabiex ikun jista' jagħmel eżami dettaljat tas-sitwazzjoni. Il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura għandu jeżamina l-possibiltajiet kollha li jippermettu li jinżamm il-funzjonament xieraq tal-Ftehim.

2. Jekk il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura ma jkunx jista' jsib soluzzjoni għad-diffikultà msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu fi żmien 3 xhur mid-data li fiha d-diffikultà tkun giet sottomessa lilu, kwalunkwe waħda mill-Partijiet tista' titlob li tribunal tal-arbitraġġ isolvi t-tilwima f'konformità mar-regoli stabbiliti fil-Protokoll għall-Ftehim dwar it-tribunal tal-arbitraġġ.

3. Kull Parti għandha tiegħu l-miżuri kollha meħtieġa biex tikkonforma *bona fide* mad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ.

Il-Parti li tkun instabet mit-tribunal tal-arbitraġġ li ma kkonformatx ma' dan il-Ftehim għandha tinforma lill-Parti l-oħra permezz tal-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura dwar il-miżuri li tkun hadet biex tikkonforma mad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ.

4. Il-proċedura msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu ma għandhiex taffettwa l-konċessjonijiet kif mogħtija u stabbiliti fl-Annessi 1 sa 3 ta' dan il-Ftehim u l-amministrazzjoni tagħhom.

## ARTIKOLU 7b

### Miżuri ta' kumpens

1. Jekk il-Parti li tkun instabet mit-tribunal tal-arbitraġġ li ma tkunx ikkonformat ma' dan il-Ftehim ma tinfurmax il-Parti l-oħra, f'perjodu ta' żmien raġonevoli stabbilit f'konformità mal-Artikolu IV.2 (6) tal-Protokoll għall-Ftehim dwar it-tribunal tal-arbitraġġ, dwar il-miżuri li tkun ħadet sabiex tikkonforma mad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ, jew jekk il-Parti l-oħra tqis li l-miżuri kkomunikati ma jikkonformawx mad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ, dik il-Parti l-oħra tista' tadotta miżuri kompensatorji proporzjonati fil-qafas ta' dan il-Ftehim, jew tal-Protokoll li jstabbilixxi zona komuni ta' sikurezza alimentari (minn hawn 'il quddiem imsejha "miżuri ta' kumpens") sabiex tirrimedja zbilanċ potenzjali. Dik il-parti l-oħra għandha tinnotifika lill-Parti li tkun instabet mit-tribunal tal-arbitraġġ li ma kkonformatx mal-Ftehim dwar miżuri ta' kumpens, li għandhom jiġu speċifikati fin-notifika. Dawk il-miżuri ta' kumpens għandhom jidhlu fis-sehħ 3 xhur mid-data tan-notifika.

2. Jekk, fi żmien xahar mid-data tan-notifika tal-miżuri ta' kumpens maħsuba, il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura ma jkunx ħa deċiżjoni li jissospendi, jemenda jew jannulla dawk il-miżuri ta' kumpens, kwalunkwe Parti tista' tissottometti għall-arbitraġġ il-kwistjoni tal-proporzjonalità ta' dawk il-miżuri ta' kumpens, f'konformità mal-Protokoll għal dan il-Ftehim dwar it-tribunal tal-arbitraġġ.

3. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jiddeciedi fil-limiti ta' żmien stabbiliti fl-Artikolu III.8(3) tal-Protokoll dwar it-tribunal tal-arbitraġġ għal dan il-Ftehim.

4. Il-miżuri ta' kumpens ma għandux ikollhom effett retroattiv. B'mod partikolari, id-drittijiet u l-obbligi diġà akkwistati minn individwi u operaturi ekonomiċi qabel ma jidhlu fis-sehh il-miżuri ta' kumpens għandhom jiġu ppreservati.”;

(6) fl-Artikolu 9, it-titolu huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Segretezza professjonali”;

(7) jiddaħhal l-artikolu li ġej:

“ARTIKOLU 9A

Informazzjoni klassifikata u informazzjoni sensittiva mhux klassifikata

1. Xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jiġi interpretat bħala li jirrikjedi li Parti tagħmel disponibbli informazzjoni klassifikata.

2. L-informazzjoni jew il-materjal klassifikati pprovduti mill-Partijiet Kontraenti, jew skambjati bejniethom, skont dan il-Ftehim għandhom jiġu ttrattati u protetti f'konformità mal-Ftehim bejn il-Konfederazzjoni Żvizzera u l-Unjoni Ewropea dwar il-proċeduri ta' sigurtà għall-iskambju ta' informazzjoni klassifikata, magħmul fi Brussell fit-28 ta' April 2008 u kwalunkwe arrangament ta' sigurtà li jimplimentah.

3. Il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura għandu jadotta, permezz ta' deċiżjoni, struzzjonijiet dwar it-trattament biex jiżgura l-protezzjoni ta' informazzjoni sensittiva mhux klassifikata skambjata bejn il-Partijiet.”;

(8) fl-Artikolu 11, l-Artikolu 12(2) u l-Artikolu 13(2), il-kliem “il-Kumitat” huma sostitwiti bil-kliem “il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura”;

(9) l-Artikolu 15 huwa sostitwit b’ dan li ġej:

“ARTIKOLU 15

Annessi, Appendicijiet u Protokoll

L-Annessi ta’ dan il-Ftehim, inklużi l-Appendicijiet tiegħu, u l-Protokoll dwar it-tribunal tal-arbitraġġ ta’ dan il-Ftehim, għandhom jiffurmaw parti integrali minnu.”;

(10) l-Artikolu 16 huwa sostitwit b’ dan li ġej:

“ARTIKOLU 16

Kamp ta’ applikazzjoni territorjali

Dan il-Ftehim għandu japplika, minn naħa waħda, għat-territorju li fih japplika t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u bil-kundizzjonijiet stipulati f’ dawk it-Trattati, u, min-naħa l-oħra, għat-territorju tal-Iżvizzera.”;

(11) fl-Artikolu 17, jiżdiedu l-paragrafi li ġejjin:

“5. Meta dan il-Ftehim jiġi tterminat f’konformità mal-paragrafu 3, il-Protokoll li jistabbilixxi zona komuni ta’ sikurezza alimentari għandu jieqaf japplika fid-data msemmija fil-paragrafu 4.

6. Meta dan il-Ftehim ma jibqax japplika, id-drittijiet u l-obbligi li l-individwi u l-operaturi ekonomiċi jkunu diġà kisbu bis-saħħa ta’ dan il-Ftehim għandhom jiġu ppreservati. Bi ftehim reċiproku, il-Partijiet għandhom jiddeċiedu liema azzjoni għandha tittiehed fir-rigward ta’ drittijiet li qegħdin fil-proċess li jinkisbu.”;

(12) l-Annessi 4, 5, 6 u 11 għall-Ftehim huma rrevokati fid-data tad-dhul fis-seħh tal-Protokoll li jistabbilixxi zona komuni ta’ sikurezza alimentari;

(13) it-test stabbilit fl-Anness ta’ dan il-Protokoll jiżdied bhala Protokoll għall-Ftehim.

## ARTIKOLU 2

### Applikazzjoni tranżizzjonali tal-Annessi 4, 5, 6 u 11 tal-Ftehim

L-effetti tal-Annessi 4, 5, 6 u 11 għall-Ftehim għandhom jinżammu matul il-perjodu ta’ tranżizzjoni stabbilit bl-Artikolu 32 tal-Protokoll li jistabbilixxi zona komuni ta’ sikurezza alimentari.

F’konformità ma’ dak l-Artikolu, il-perjodu ta’ tranżizzjoni għandu jibda fid-data tad-dhul fis-seħh ta’ dak il-Protokoll u jintemm mhux aktar tard minn 24 xahar wara d-dhul fis-seħh tiegħu.

Għall-finijiet tal-Ftehim, id-data tat-tmiem ta' dak il-perjodu ta' tranzizzjoni għandha tiġi ddeterminata b'deċiżjoni tal-Kumitat Kongunt għall-Agrikoltura stabbilit bl-Artikolu 6 tal-Ftehim, man-notifika mill-Kumitat Kongunt dwar is-Sikurezza Alimentari stabbilit bl-Artikolu 11 tal-Protokoll li jstabbilixxi zona komuni ta' sikurezza alimentari.

### ARTIKOLU 3

#### Dhul fis-seħh

1. Dan il-Protokoll għandu jiġi rratifikat jew approvat mill-Partijiet f'konformità mal-proċeduri tagħhom stess. Il-Partijiet għandhom jinnotifikaw lil xulxin dwar it-tlestija tal-proċeduri interni meħtieġa għad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim.
2. Il-Protokoll għandu jidhol fis-seħh fl-ewwel jum tat-tieni xahar wara l-aħħar notifika dwar l-istrumenti li ġejjin:
  - (a) Il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni;
  - (b) il-Protokoll Emendatorju għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni;

- (c) il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru;
- (d) il-Protokoll Emendatorju għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru;
- (e) il-Protokoll dwar l-Għajnuna mill-Istat għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport bl-ajru;
- (f) il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport ta' merkanzija u passiġġieri permezz tal-linji tal-ferrovija u tat-triq;
- (g) il-Protokoll Emendatorju għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport ta' merkanzija u passiġġieri permezz tal-linji tal-ferrovija u tat-triq;
- (h) il-Protokoll dwar l-Għajnuna mill-Istat għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-trasport ta' merkanzija u passiġġieri permezz tal-linji tal-ferrovija u tat-triq;
- (i) il-Protokoll Istituzzjonali għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar ir-rikonoxximent reċiproku;
- (j) il-Protokoll Emendatorju għall-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar għarfien bejn xulxin rigward stima ta' konformità;

- (k) il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja regolari tal-Iżvizzera lejn it-tnaqqis tad-disparitajiet ekonomiċi u soċjali fl-Unjoni Ewropea;
- (l) il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika, minn naħa waħda, u l-Konfederazzjoni Żvizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-partecipazzjoni tal-Konfederazzjoni Żvizzera fi Programmi tal-Unjoni;
- (m) il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar it-termini u l-kundizzjonijiet għall-partecipazzjoni tal-Konfederazzjoni Żvizzera fl-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali.

Dan il-Protokoll huwa mfassal f'żewġ kopji bil-lingwa Bulgara, Kroata, Ċeka, Daniza, Olandiza, Ingliża, Estonjana, Finlandiża, Franċiża, Ġermaniża, Griega, Ungeriza, Irlandiża, Taljana, Latvjana, Litwana, Maltija, Pollakka, Portugiża, Rumena, Slovakka, Slovena, Spanjola u Żvediza, b'kull test ikun ugwalment awtentiku.

B'XHIEDA TA' DAN, is-sottoskritti, debitament awtorizzati għal dan l-għan, iffirmaw dan il-Ftehim.

Magħmul fi... fil-... tas-sena ...

Għall-Unjoni Ewropea

Għall-Konfederazzjoni Żvizzera

PROTOKOLL  
GHALL-FTEHIM  
BEJN IL-KOMUNITÀ EWROPEA  
U L-KONFEDERAZZJONI ŻVIZZERA  
DWAR KUMMERĊ FI PRODOTTI AGRIKOLI  
DWAR IT-TRIBUNAL TAL-ARBITRAĠĠ

KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET PRELIMINARI

ARTIKOLU I.1

Kamp ta' applikazzjoni

Jekk waħda mill-Partijiet (minn hawn 'il quddiem imsejha l-“partijiet”) tissottometti tilwima għall-arbitraġġ f'konformità mal-Artikolu 7a(2) jew l-Artikolu 7b(2) tal-Ftehim, għandhom japplikaw ir-regoli stabbiliti f'dan il-Protokoll.

## ARTIKOLU I.2

### Servizzi ta' registru u segretarjali

L-Uffiċċju Internazzjonali tal-Qorti Permanenti ta' Arbitraġġ f' The Hague (minn hawn 'il quddiem imsejjah l-“Uffiċċju Internazzjonali”) għandu jwettaq il-funzjonijiet ta' registru u jipprovdi s-servizzi segretarjali meħtieġa.

## ARTIKOLU I.3

### Avvizi u kalkolu tal-limiti ta' zmien

1. L-avvizi, inklużi l-komunikazzjonijiet jew il-proposti, jistgħu jintbagħtu bi kwalunkwe mezz ta' komunikazzjoni li jiċċertifika t-trażmissjoni tagħhom, jew li jippermettilhom li jiġu ċċertifikati.
2. Dawn l-avvizi jistgħu jintbagħtu b'mod elettroniku biss jekk indirizz ikun ġie speċifikat jew awtorizzat minn parti speċifikament għal dan l-għan.
3. Dawn l-avvizi nnotifikati lill-partijiet għandhom jintbagħtu, għall-Iżvizzera, lid-Divizjoni tal-Ewropa tad-Dipartiment Federali tal-Affarijiet Barranin tal-Iżvizzera u, għall-Unjoni, lis-Servizz Legali tal-Kummissjoni.

4. Kwalunkwe limitu ta' zmien stabbilit f'dan il-Protokoll għandu jibda jiddekorri mill-jum wara li jseħh avveniment jew tittieħed azzjoni. Jekk l-aħħar jum għall-konsenja ta' dokument jaħbat f'jum mhux tax-xogħol tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni jew tal-gvern tal-Iżvizzera, il-perjodu ta' zmien għall-konsenja tad-dokument għandu jintemm fl-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss. Il-jiem mhux tax-xogħol li jaqgħu fil-perjodu ta' zmien għandhom jingħaddu.

#### ARTIKOLU I.4

##### Avviż ta' arbitraġġ

1. Il-parti li tiegħu l-inizjattiva li tuża l-arbitraġġ (minn hawn 'il quddiem imsejha r-“rikorrent”) għandha tibgħat avviż ta' arbitraġġ lill-parti l-oħra (minn hawn 'il quddiem imsejha l-“intimat”) u lill-Uffiċċju Internazzjonali.
2. Il-proċedimenti ta' arbitraġġ għandhom jitqiesu li jibdew fid-data li fiha l-intimat jirċievi l-avviż ta' arbitraġġ.
3. L-avviż ta' arbitraġġ għandu jinkludi l-informazzjoni li ġejja:
  - (a) it-talba li t-tilwima tiġi rrinvjata għall-arbitraġġ;
  - (b) l-ismijiet u d-dettalji ta' kuntatt tal-partijiet;
  - (c) l-isem u l-indirizz tal-aġent(i) tar-rikorrent;

- (d) il-bażi legali tal-proċedimenti (Artikolu 7a(2) jew l-Artikolu 7b(2) tal-Ftehim) u:
- (i) fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 7a(2) tal-Ftehim, il-kwistjoni li tikkawża t-tilwima kif imdahhla uffiċjalment, għal riżoluzzjoni, fl-aġenda tal-Kumitat Kongunt għall-Agrikoltura skont l-Artikolu 7a(1) tal-Ftehim; u
  - (ii) fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 7b(2) tal-Ftehim, id-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ, kwalunkwe miżura ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikolu 7a(3) tal-Ftehim u l-miżuri kumpensatorji kkontestati;
- (e) ir-referenza għal kwalunkwe regola li tikkawża t-tilwima jew relatata magħha;
- (f) deskrizzjoni qasira tat-tilwima; u
- (g) in-nomina ta' arbitru jew, jekk ikunu se jinħatru ħames arbitri, in-nomina ta' żewġ arbitri.

4. Kwalunkwe pretensjoni dwar is-suffiċjenza tal-avviż ta' arbitraġġ ma għandhiex tipprevjeni l-kostituzzjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ. It-tilwima għandha tiġi deċiża b'mod definittiv mit-tribunal tal-arbitraġġ.

## ARTIKOLU I.5

### Risposta għall-avviż ta' arbitraġġ

1. Fi żmien 60 jum minn meta jirċievi l-avviż ta' arbitraġġ, l-intimat għandu jibgħat risposta għall-avviż ta' arbitraġġ lir-rikorrent u lill-Uffiċċju Internazzjonali, li għandha tinkludi l-informazzjoni li ġejja:

- (a) l-ismijiet u d-dettalji ta' kuntatt tal-partijiet;
- (b) l-ism u l-indirizz tal-aġent(i) tal-intimat;
- (c) risposta għall-informazzjoni mogħtija fl-avviż ta' arbitraġġ f'konformità mal-punti (d) (e) u (f) tal-Artikolu I.4(3); u
- (d) in-nomina ta' arbitru jew, jekk għandhom jinħatru hames arbitri, in-nomina ta' żewġ arbitri.

2. In-nuqqas ta' risposta jew risposta mhux kompluta jew tardiva mill-intimat għall-avviż ta' arbitraġġ ma għandhiex tipprevjeni li jiġi kkostitwit tribunal tal-arbitraġġ. It-tilwima għandha tiġi deċiża b'mod definittiv mit-tribunal tal-arbitraġġ.

3. Jekk l-intimat jitlob li t-tribunal tal-arbitraġġ ikun magħmul minn hames arbitri fir-risposta tiegħu għall-avviż ta' arbitraġġ, ir-rikorrent għandu jinnomina arbitru addizzjonali fi żmien 30 jum minn meta jirċievi r-risposta għall-avviż ta' arbitraġġ.

## ARTIKOLU I.6

### Rappreżentanza u assistenza

1. Il-partijiet għandhom ikunu rrapreżentati quddiem it-tribunal tal-arbitraġġ minn agent wiehed jew aktar. L-aġenti jistgħu jiġu assistiti minn konsulenti jew avukati.
2. Kwalunkwe bidla fl-aġenti jew fl-indirizzi tagħhom għandha tiġi nnotifikata lill-parti l-oħra, lill-Uffiċċju Internazzjonali u lit-tribunal tal-arbitraġġ. It-tribunal tal-arbitraġġ jista', fi kwalunkwe hin, fuq inizzjattiva tiegħu stess jew fuq talba ta' parti, jitlob prova tas-setgħat mogħtija lill-aġenti tal-partijiet.

## KAPITOLU II

### KOMPOŻIZZJONI TAT-TRIBUNAL TAL-ARBITRAĠĠ

#### ARTIKOLU II.1

##### Għadd ta' arbitri

It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jkun magħmul minn tliet arbitri. Jekk ir-rikorrent, fl-avviż ta' arbitraġġ tiegħu, jew l-intimat, fir-risposta tiegħu għall-avviż ta' arbitraġġ, jitlob dan, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jkun magħmul minn hames arbitri.

## ARTIKOLU II.2

### Ħatra tal-arbitri

1. Jekk għandhom jinħatru tliet arbitri, kull waħda mill-partijiet għandha tinnomina wieħed minnhom. Iz-żewġ arbitri maħtura mill-partijiet għandhom jagħzlu t-tielet arbitru, li għandu jkun il-president tat-tribunal tal-arbitraġġ.
2. Jekk għandhom jinħatru ħames arbitri, kull waħda mill-partijiet għandha tinnomina tnejn minnhom. L-erba' arbitri maħtura mill-partijiet għandhom jagħzlu l-ħames arbitru, li għandu jkun il-president tat-tribunal tal-arbitraġġ.
3. Jekk, fi żmien 30 jum min-nomina tal-aħħar arbitru maħtur mill-partijiet, l-arbitri ma jkunux laħqu ftehim dwar l-għażla tal-president tat-tribunal tal-arbitraġġ, il-president għandu jinħatar mis-Segretarju Ġenerali tal-Qorti Permanenti ta' Arbitraġġ.
4. Sabiex jassistu fl-għażla tal-arbitri li jiffurmaw it-tribunal tal-arbitraġġ, għandha tiġi stabbilita u, meta jkun meħtieġ, aġġornata lista indikattiva ta' persuni li għandhom il-kwalifiki msemmija fil-paragrafu 6, li għandha tkun komuni għall-ftehimiet bilaterali kollha fl-oqsma relatati mas-suq intern li fihom tipparteċipa l-Iżvizzera, kif ukoll il-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar is-saħħa (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ il-“Ftehim dwar is-saħħa”), il-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar kummerċ fi prodotti agrikoli, magħmul fil-Lussemburgu fil-21 ta' Ġunju 1999 (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ il-“Ftehim dwar kummerċ fi prodotti agrikoli”) u l-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja regolari tal-Iżvizzera lejn it-tnaqqis tad-disparitajiet ekonomiċi u soċjali fl-Unjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ il-“Ftehim dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja regolari tal-Iżvizzera”). Il-Kumitat Kongunt għall-Agrikoltura għandu jadotta u jagġorna dik il-lista b' deċiżjoni għall-finijiet tal-Ftehim.

5. Meta parti tonqos milli tinnomina arbitru, is-Segretarju Ġenerali tal-Qorti Permanenti ta' Arbitraġġ għandu jahtar dak l-arbitru mil-lista msemmija fil-paragrafu 4. Fin-nuqqas ta' lista bħal din, l-arbitru għandu jinhatar bil-polza mis-Segretarju Ġenerali tal-Qorti Permanenti ta' Arbitraġġ minn fost l-individwi li jkunu ġew proposti b'mod formali minn parti waħda jew miż-żewġ partijiet għall-finijiet tal-paragrafu 4.

6. Il-persuni li jikkostitwixxu t-tribunal tal-arbitraġġ għandhom ikunu persuni bi kwalifiki għoljin, b'rabtiet mal-partijiet jew mingħajrhom, li l-indipendenza u n-nuqqas ta' kunflitti ta' interess tagħhom huma garantiti, flimkien ma' firxa wiesgħa ta' esperjenza. B'mod partikolari, dawn għandhom ikunu wrew għarfien espert fil-liġi u fil-kwistjonijiet koperti minn dan il-Ftehim; ma għandhom jiehdu struzzjonijiet mingħand l-ebda parti; u għandhom iservu fil-kapaċitajiet individwali tagħhom u ma jhdux struzzjonijiet mingħand xi organizzazzjoni jew gvern fir-rigward ta' kwistjonijiet relatati mat-tilwima. Il-president tat-tribunal tal-arbitraġġ għandu jkollu wkoll esperjenza fil-proċeduri għas-soluzzjoni tat-tilwim.

## ARTIKOLU II.3

### Dikjarazzjonijiet tal-arbitri

1. Meta persuna tiġi kkunsidrata għall-ħatra bħala arbitru, dik il-persuna għandha tirrapporta ċ-ċirkostanzi kollha li x'aktarx iwasslu għal dubji leġittimi dwar l-imparzjalità jew l-indipendenza tagħha. Mill-ħatra u matul il-proċedimenti kollha ta' arbitraġġ, arbitru għandu jirrapporta tali ċirkostanzi lill-partijiet u lill-arbitri l-oħra mingħajr dewmien, jekk l-arbitru ma jkunx diġà għamel dan.

2. Kwalunkwe arbitru jista' jitkeċċa jekk jeżistu ċirkostanzi li jistgħu jwasslu għal dubji leġittimi dwar l-imparzjalità jew l-indipendenza tiegħu.

3. Parti tista' titlob it-tkeccija ta' arbitru li tkun hatret biss ghal raguni li ssir maghrufa lilha wara dik il-hatra.

4. Jekk arbitru jonqos milli jagixxi jew jekk ikun impossibbli *de jure* jew *de facto* li arbitru jaqdi r-rwol tieghu, ghandha tapplika l-procedura ghat-tnehhija tal-arbitri stabbilita fl-Artikolu II.4.

## ARTIKOLU II.4

### Tkeccija tal-arbitri

1. Kwalunkwe parti li tkun tixtieq tnehi arbitru ghandha taghmel talba ghat-tnehhija fi zmien 30 jum mid-data li fiha tigi nnotifikata bil-hatra ta' dak l-arbitru jew fi zmien 30 jum mid-data li fiha ssir taf bi-c-cirkostanzi msemmija fl-Artikolu II.3.

2. It-talba ghal tkeccija ghandha tintbaghat lill-parti l-ohra, lill-arbitru li jkun gie mkecci, lill-arbitri l-ohra u lill-Ufficcju Internazzjonali. Din ghandha tistabilixxi r-ragunijiet ghat-talba ghal tkeccija.

3. Meta tkun saret talba ghal tkeccija, il-parti l-ohra tista' ta-cetta t-talba ghal tkeccija. L-arbitru inkwistjoni jista' wkoll jirrizenja. L-accezzjoni jew ir-rizenja ma timplikax rikonoxximent tar-ragunijiet ghat-talba ghal tkeccija.

4. Jekk, fi zmien 15-il jum mid-data tan-notifika tat-talba ghat-tnehhija, il-parti l-ohra ma ta-cettax it-talba ghat-tnehhija jew l-arbitru inkwistjoni ma jwarrabx mill-kariga tieghu, il-parti li titlob it-tnehhija tista' titlob lis-Segretarju Ġenerali tal-Qorti Permanenti ta' Arbitragg jiehu decizjoni dwar it-tnehhija.

5. Sakemm il-partijiet ma jaqblux mod ieħor, id-deċiżjoni msemmija fil-paragrafu 4 għandha tindika r-raġunijiet għal dik id-deċiżjoni.

## ARTIKOLU II.5

### Sostituzzjoni ta' arbitru

1. Bla ħsara għall-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, jekk ikun meħtieġ li jiġi sostitwit arbitru matul il-proċedimenti ta' arbitraġġ, għandu jinħatar jew jintgħazel sostitut f'konformità mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu II.2 applikabbli għall-hatra jew għall-għażla tal-arbitru li għandu jiġi sostitwit. Dik il-proċedura għandha tapplika anke jekk parti waħda ma tkunx eżerċitat id-dritt tagħha li taħtar jew li tipparteċipa fil-hatra tal-arbitru li jkun se jiġi ssostitwit.

2. Fil-każ ta' bidla ta' arbitru, il-proċedura għandha terġa' tibda fl-istadju li fih l-arbitru ssostitwit waqaf iwettaq il-funzjonijiet tiegħu, sakemm it-tribunal tal-arbitraġġ ma jiddeċidix mod ieħor.

## ARTIKOLU II.6

### Esklużjoni tar-responsabbiltà

Hlief f'kazijiet ta' mgħiba ħażina intenzjonata jew negliġenza gravi, il-partijiet jirrinunzjaw, sa fejn ikun permess mil-liġi applikabbli, kwalunkwe azzjoni kontra l-arbitri għal kwalunkwe att jew omissjoni relatati mal-arbitraġġ.

## KAPITOLU III

### PROCEDIMENTI TA' ARBITRAĠĠ

#### ARTIKOLU III.1

##### Dispożizzjonijiet generali

1. Id-data tal-istabbiliment tat-tribunal tal-arbitraġġ għandha tkun id-data li fiha l-aħħar arbitru jkun aċċetta l-ħatra tiegħu.
2. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jiżgura li l-partijiet jiġu ttrattati b'mod ugwali u li, fi stadju xieraq tal-proċedimenti, kull waħda minnhom ikollha biżżejjed possibbiltà li tasserixxi d-drittijiet tagħha u tipprezenta l-każ tagħha. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jmexxi l-proċedimenti b'tali mod li jevita d-dewmien u n-nefqa mhux meħtieġa u jiżgura s-soluzzjoni tat-tilwima bejn il-partijiet.
3. Għandha tiġi organizzata seduta, sakemm it-tribunal tal-arbitraġġ ma jiddeċidix mod ieħor, wara li jkun sema' lill-partijiet.
4. Meta parti tibgħat komunikazzjoni lit-tribunal tal-arbitraġġ, din għandha tagħmel dan permezz tal-Uffiċċju Internazzjonali u għandha tibgħat kopja lill-parti l-oħra fl-istess ħin. L-Uffiċċju Internazzjonali għandu jibgħat kopja ta' dik il-komunikazzjoni lil kull wieħed mill-arbitri.

## ARTIKOLU III.2

### Post tal-arbitraġġ

Il-post tal-arbitraġġ huwa The Hague. It-tribunal tal-arbitraġġ jista', jekk xi ċirkostanzi eċċezzjonali jeħtieġu dan, jiltaqa' fi kwalunkwe post ieħor li jqis xieraq għad-deliberazzjonijiet tiegħu.

## ARTIKOLU III.3

### Lingwa

1. Il-lingwi tal-proċedimenti għandhom ikunu l-Franċiż u l-Ingliz.
2. It-tribunal tal-arbitraġġ jista' jordna li d-dokumenti kollha mehmuża mat-talba tar-rikorrent jew ir-risposta tal-intimat u d-dokumenti addizzjonali kollha pprezentati matul il-proċedimenti, sottomessi bil-lingwa oriġinali tagħhom, ikunu akkumpanjati minn traduzzjoni b'waħda mil-lingwi tal-proċedimenti.

## ARTIKOLU III.4

### Talba tar-rikorrent

1. Ir-rikorrent għandu jibgħat it-talba tiegħu bil-miktub lill-intimat u lit-tribunal tal-arbitraġġ permezz tal-Uffiċċju Internazzjonali, fil-limitu ta' żmien stabbilit mit-tribunal tal-arbitraġġ. Ir-rikorrent jista' jiddeċiedi li jqis l-avviż ta' arbitraġġ tiegħu msemmi fl-Artikolu I.4 bħala talba tar-rikorrent, dment li tissodisfa wkoll il-kundizzjonijiet fil-paragrafi 2 u 3 ta' dan l-Artikolu.

2. It-talba tar-rikorrent għandha tinkludi l-informazzjoni li ġejja:
  - (a) l-informazzjoni stabbilita fil-punti (b) sa (f) tal-Artikolu I.4(3);
  - (b) dikjarazzjoni tal-fatti pprezentata in sostenn tat-talba; u
  - (c) l-argumenti legali mressqa in sostenn tat-talba.
3. It-talba tar-rikorrent għandha, sa fejn ikun possibbli, tkun akkumpanjata minn kwalunkwe dokument u prova oħra msemmija mir-rikorrent jew għandha tirreferi għalihom.

## ARTIKOLU III.5

### Risposta tal-intimat

1. L-intimat għandu jibgħat ir-risposta tiegħu bil-miktub lir-rikorrent u lit-tribunal tal-arbitraġġ permezz tal-Uffiċċju Internazzjonali, fil-limitu ta' żmien stabbilit mit-tribunal tal-arbitraġġ. L-intimat jista' jiddeċiedi li jqis ir-risposta għall-avviż ta' arbitraġġ imsemmi fl-Artikolu I.5 bhala r-risposta tiegħu, dment li r-risposta għall-avviż ta' arbitraġġ tissodisfa wkoll il-kundizzjonijiet fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.
2. Ir-risposta tal-intimat għandha ttrispjondi għall-punti fit-talba tar-rikorrent indikati f'konformità mal-punti (a), (b) u (c) tal-Artikolu III.4(2) ta' dan il-Protokoll. Għandha, sa fejn ikun possibbli, tkun akkumpanjata minn kwalunkwe dokument u prova oħra msemmija mill-intimat jew għandha tirreferi għalihom.

3. Fir-risposta tal-intimat, jew fi stadju aktar tard fil-proċedimenti ta' arbitraġġ, jekk it-tribunal tal-arbitraġġ jiddeċiedi li dewmien ikun iġġustifikat miċ-ċirkostanzi, l-intimat jista' jagħmel kontrotalba dment li t-tribunal tal-arbitraġġ ikollu ġurisdizzjoni fir-rigward tagħha.
4. L-Artikolu III.4(2) u (3) għandu japplika għal kontrotalba.

## ARTIKOLU III.6

### Ġurisdizzjoni tal-arbitraġġ

1. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jiddeċiedi dwar jekk ikollux ġurisdizzjoni abbażi tal-Artikolu 7a(2) jew l-Artikolu 7b(2) tal-Ftehim.
2. Fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 7a(2) tal-Ftehim, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jkollu mandat biex jeżamina l-kwistjoni li tikkawża t-tilwima kif imdaħħla uffiċjalment, għal riżoluzzjoni, fl-aġenda tal-Kumitat Kongunt għall-Agrikoltura skont l-Artikolu 7a(1) tal-Ftehim.
3. Fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 7b(2) tal-Ftehim, it-tribunal tal-arbitraġġ li jkun sema' l-kawża ewlenija għandu jkollu mandat biex jeżamina l-proporzjonalità tal-miżuri ta' kumpens ikkontestati, inkluż meta dawk il-miżuri jkunu ttieħdu kompletament jew parzjalment fil-Protokoll li jstabbilixxi zona komuni ta' sikurezza alimentari.

4. Oġġezzjoni preliminari ta' nuqqas ta' ġurisdizzjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ għandha sal-aktar tard fir-risposta tal-intimat jew, fil-każ ta' kontrotalba, fir-risposta għall-kontrotalba. Il-fatt li parti tkun hatret arbitru jew tkun hadet sehem fil-hatra tiegħu ma għandux iċahhadha mid-dritt li tqajjem tali oġġezzjoni preliminari. L-oġġezzjoni preliminari li t-tilwima tmur lil hinn mis-setgħat tat-tribunal tal-arbitraġġ għandha ssir hekk kif titqajjem il-kwistjoni li allegatament tmur lil hinn mis-setgħat tiegħu matul il-proċedimenti ta' arbitraġġ. Fi kwalunkwe każ, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jippermetti oġġezzjoni preliminari magħmula wara li jkun għadda l-limitu ta' żmien stabbilit jekk jemmen li kien hemm raġuni valida għad-dewmien.

5. It-tribunal tal-arbitraġġ jista' jiddeciedi dwar l-oġġezzjoni preliminari msemmija fil-paragrafu 4 jew billi jittrattaha bħala kwistjoni preliminari jew fid-deċiżjoni dwar is-sugġett prinċipali tal-kawża.

#### ARTIKOLU III.7

##### Sottomissjonijiet oħra bil-miktub

It-tribunal tal-arbitraġġ għandu, wara li jkun ikkonsulta lill-partijiet, jiddeciedi liema sottomissjonijiet oħra bil-miktub, minbarra t-talba tar-rikorrent u r-risposta tal-intimat, għandhom jew jistgħu jissottomettu l-partijiet u għandu jstabbilixxi l-limitu ta' żmien għas-sottomissjoni tagħhom.

## ARTIKOLU III.8

### Limiti ta' zmien

1. Il-limiti ta' zmien stabbiliti mit-tribunal tal-arbitraġġ għall-komunikazzjoni tad-dokumenti bil-miktub, inklużi t-talba tar-rikorrent u r-risposta tal-intimat, ma għandhomx jaqbzu d-90 jum, sakemm il-partijiet ma jaqblux mod ieħor.
2. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jieħu d-deċiżjoni finali tiegħu fi zmien 12-il xahar mid-data meta jkun gie stabbilit. F'ċirkostanzi eċċezzjonali ta' diffikultà partikolari, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jestendi dak il-perjodu sa 3 xhur addizzjonali.
3. Il-limiti ta' zmien stabbiliti fil-paragrafi 1 u 2 għandhom jitnaqqsu bin-nofs fil-każijiet li ġejjin:
  - (a) fuq talba mir-rikorrent jew mill-intimat, jekk, fi zmien 30 jum minn dik it-talba, it-tribunal tal-arbitraġġ jiddeċiedi, wara li jisma' lill-parti l-oħra, li l-każ huwa urġenti; jew
  - (b) il-partijiet jaqblu dwar dan.
4. Fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 7b(2) tal-Ftehim, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jieħu d-deċiżjoni finali tiegħu fi zmien 6 xhur mid-data li fiha l-mizuri ta' kumpens ikunu ġew innotifikati f'konformità mal-Artikolu 7b(1) tal-Ftehim.

## ARTIKOLU III.9

### Miżuri interim

1. Fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 7b(2) tal-Ftehim, kull parti tista', fi kwalunkwe stadju tal-proċedura ta' arbitraġġ, tapplika għal miżuri provvizorji li jikkonsistu fis-sospensjoni tal-miżuri ta' kumpens.
2. Applikazzjoni skont il-paragrafu 1 għandha tiddikjara s-suġġett tal-proċedimenti, iċ-ċirkostanzi li jwasslu għall-urgenza, kif ukoll il-motivi ta' fatt u ta' liġi li jistabbilixxu każ *prima facie* għall-miżuri provvizorji li ssir applikazzjoni għalihom. Dan għandu jinkludi l-provi u l-offerti ta' provi disponibbli biex jiġi ġġustifikat l-għoti tal-miżuri provvizorji.
3. Il-parti li titlob il-miżuri provvizorji għandha tibgħat l-applikazzjoni tagħha bil-miktub lill-parti l-oħra u lit-tribunal tal-arbitraġġ permezz tal-Uffiċċju Internazzjonali. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jistabbilixxi limitu ta' zmien qasir li fih dik il-parti l-oħra tista' tissottometti osservazzjonijiet bil-miktub jew orali.
4. Fi zmien xahar mis-sottomissjoni tal-applikazzjoni msemmija fil-paragrafu 1, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jadotta deċiżjoni dwar is-sospensjoni tal-miżuri ta' kumpens ikkontestati jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:
  - (a) it-tribunal tal-arbitraġġ ikun sodisfatt fuq bażi *prima facie* dwar il-mertu tal-każ ipprezentat mill-parti li titlob il-miżuri provvizorji fir-rikors tagħha;
  - (b) it-tribunal tal-arbitraġġ jikkunsidra li, sakemm tittiehed id-deċiżjoni finali tiegħu, il-parti li titlob il-miżuri provvizorji tkun se ġġarrab dannu serju u irreparabbli fin-nuqqas tas-sospensjoni tal-miżuri ta' kumpens; u

- (c) id-dannu kkawżat lill-parti li titlob il-miżuri provvizorji jekk jiġu applikati immedjatement il-miżuri ta' kumpens ikkontestati jkun akbar mill-interess fl-applikazzjoni immedjata u effettiva ta' dawk il-miżuri.
5. Deciżjoni meħuda mit-tribunal tal-arbitraġġ f'konformità mal-paragrafu 4 għandu jkollha biss effett provvizorju u għandha tkun mingħajr preġudizzju għad-deciżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ dwar is-sugġett principali tal-kawża.
6. Sakemm id-deciżjoni meħuda mit-tribunal tal-arbitraġġ f'konformità mal-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu ma tistabilixxix data aktar kmieni għat-tmiem tas-sospensjoni, is-sospensjoni għandha tiskadi meta tittiehed id-deciżjoni finali skont l-Artikolu 17(2) tal-Ftehim.
7. Sabiex jiġi evitat id-dubju, għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, huwa mifhum li, meta jitqiesu l-interessi rispettivi tal-parti li titlob il-miżuri provvizorji u tal-parti l-oħra, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jqis dawk tal-individwi u tal-operaturi ekonomiċi tal-partijiet, iżda dik il-kunsiderazzjoni ma għandhiex tammonta għall-għoti ta' xi *locus standi* lil dawk l-individwi jew operaturi ekonomiċi quddiem it-tribunal tal-arbitraġġ.

### ARTIKOLU III.10

#### Provi

1. Kull parti għandha tressaq provi tal-fatti li jiffurmaw ir-raġunijiet tat-talba jew risposta tagħha.

2. Fuq talba ta' parti, jew fuq l-inizjattiva tiegħu stess, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jitlob minghand il-partijiet l-informazzjoni rilevanti li huwa jqis li hija meħtieġa u xierqa. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jistabbilixxi limitu ta' żmien biex il-partijiet jirrispondu għat-talba tiegħu.
3. Fuq talba ta' parti, jew fuq l-inizjattiva tiegħu stess, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jitlob minn kwalunkwe sors kwalunkwe informazzjoni li huwa jqis li hija xierqa. It-tribunal tal-arbitraġġ jista' wkoll jitlob l-opinjoni ta' esperti kif iqis xieraq u soġġett għal kwalunkwe termini u kundizzjonijiet miftiehma mill-partijiet, fejn applikabbli.
4. Kwalunkwe informazzjoni miksuba mit-tribunal tal-arbitraġġ skont dan l-Artikolu għandha ssir disponibbli għall-partijiet, u l-partijiet jistgħu jissottomettu kummenti dwar din l-informazzjoni lit-tribunal tal-arbitraġġ.
5. Wara li jitlob il-fehmiet tal-parti l-oħra, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jadotta miżuri xierqa biex jindirizza kwalunkwe kwistjoni mqajma minn parti fir-rigward tal-protezzjoni tad-data personali, tas-segretezza professjonali u tal-interessi legittimi tal-kunfidenzjalità.
6. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jkun l-imħallef tal-ammissibbiltà, tar-rilevanza u tas-saħħa tal-provi mressqa.

#### ARTIKOLU III.11

##### Seduti

1. Meta jkun meħtieġ li ssir seduta, it-tribunal tal-arbitraġġ, wara li jkun ikkonsulta lill-partijiet, għandu jinnotifika lill-partijiet kmieni biżżejjed dwar id-data, il-ħin u l-post tas-seduta.

2. Is-seduta għandha tkun pubblika, sakemm it-tribunal tal-arbitraġġ, fuq inizjattiva proprja jew fuq talba tal-partijiet, ma jiddeċidix mod ieħor għal raġunijiet serji.
3. Il-minuti ta' kull seduta għandhom jitfasslu u jiġu ffirmati mill-president tat-tribunal tal-arbitraġġ. Dawk il-minuti biss għandhom ikunu awtentiċi.
4. It-tribunal tal-arbitraġġ jista' jiddeċiedi li jorganizza s-seduta virtwalment f'konformità mal-prattika tal-Uffiċċju Internazzjonali. Il-partijiet għandhom jiġu infurmati b'din il-prattika b'mod tempestiv. F'każijiet bħal dawn, għandhom japplikaw il-paragrafu 1, *mutatis mutandis*, u l-paragrafu 3.

## ARTIKOLU III.12

### Kontumaċja

1. Jekk, fil-limitu ta' zmien stabbilit minn dan il-Protokoll jew mit-tribunal tal-arbitraġġ, mingħajr ma juri raġuni suffiċjenti, ir-rikorrent ma jkunx issottometta t-talba tiegħu, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jordna l-għeluq tal-proċedimenti ta' arbitraġġ, sakemm ma jkunx hemm kwistjonijiet pendenti li dwarhom tista' tkun meħtieġa deċiżjoni u jekk it-tribunal tal-arbitraġġ iqis li jkun xieraq li jagħmel dan.

Jekk, fil-limitu ta' zmien stabbilit minn dan il-Protokoll jew mit-tribunal tal-arbitraġġ, mingħajr ma juri raġuni suffiċjenti, l-intimat ma jkunx issottometta r-risposta tiegħu għall-avviz ta' arbitraġġ jew ir-risposta tal-intimat, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jordna l-kontinwazzjoni tal-proċedimenti, mingħajr ma jqis li dik il-kontumaċja minnha nnifisha tikkostitwixxi aċċettazzjoni tal-allegazzjonijiet tar-rikorrent.

It-tieni subparagrafu japplika wkoll meta r-rikorrent jonqos milli jissottometti risposta għal kontrotalba.

2. Jekk parti, debitament imlaqqa' f'konformità mal-Artikolu III.11(1), ma tidhirx f' seduta u ma turix raġuni suffiċjenti għan-nuqqas tagħha li tagħmel dan, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jkompli bl-arbitraġġ.

3. Jekk parti, li tkun mistiedna debitament mit-tribunal tal-arbitraġġ biex tressaq aktar provi, tonqos milli tagħmel dan fil-limiti ta' żmien stabbiliti mingħajr ma turi raġuni suffiċjenti għan-nuqqas tagħha li tagħmel dan, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jiddeciedi abbażi tal-provi li jkollu disponibbli.

### ARTIKOLU III.13

#### Għeluq tal-proċedura

1. Meta jintwera li l-partijiet kellhom b'mod raġonevoli l-possibbiltà li jippreżentaw l-argumenti tagħhom, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jiddikjara l-għeluq tal-proċedimenti.

2. It-tribunal tal-arbitraġġ jista', jekk iqis li dan ikun meħtieġ minhabba ċirkostanzi eċċezzjonali, jiddeciedi fuq inizzjattiva tiegħu stess jew fuq talba ta' parti li jerga' jiftaħ il-proċedimenti fi kwalunkwe hin qabel ma jkun ha d-deċiżjoni tiegħu.

## KAPITOLU IV

### DEĊIŻJONI

#### ARTIKOLU IV.1

##### Deċiżjonijiet

It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jagħmel hiltu biex jieħu d-deċiżjonijiet tiegħu b'konsens. Madankollu, jekk ikun impossibbli li tittiehed deċiżjoni b'konsens, id-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ għandha tittiehed b'maġġoranza tal-arbitri.

#### ARTIKOLU IV.2

##### Forma u effett tad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ

1. It-tribunal tal-arbitraġġ jista' jieħu deċiżjonijiet separati dwar kwistjonijiet differenti f'ħinijiet differenti.
2. Id-deċiżjonijiet kollha għandhom jinħarġu bil-miktub u għandhom jiddikjaraw ir-raġunijiet li fuqhom huma bbażati. Dawn għandhom ikunu finali u vinkolanti fuq il-partijiet.
3. Id-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ għandha tiġi ffirmata mill-arbitri, għandha tinkludi d-data li fiha tkun ittiehdet u għandha tiddikjara l-post tal-arbitraġġ. Kopja tad-deċiżjoni ffirmata mill-arbitri għandha tiġi kkomunikata lill-partijiet mill-Uffiċċju Internazzjonali.

4. L-Uffiċċju Internazzjonali għandu jagħmel id-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ pubblika.

Meta jagħmel id-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ pubblika, l-Uffiċċju Internazzjonali għandu jirrispetta r-regoli rilevanti dwar il-protezzjoni tad-data personali, is-segretezza professjonali u l-interessi legittimi tal-kunfidenzjalità.

Ir-regoli msemmija fit-tieni subparagrafu għandhom ikunu identiċi għall-ftehimiet bilaterali kollha fl-oqsma tas-suq intern li fih tipparteċipa l-Iżvizzera, kif ukoll għall-Ftehim dwar is-saħħa, il-Ftehim dwar il-kummerċ fi prodotti agrikoli u l-Ftehim dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja regolari tal-Iżvizzera. Il-Kumitat Kongunt għall-Agrikoltura għandu jadotta u jaġġorna dawk ir-regoli b'deċiżjoni għall-finijiet tal-Ftehim.

5. Il-partijiet għandhom jikkonformaw mad-deċiżjonijiet kollha tat-tribunal tal-arbitraġġ mingħajr dewmien.

6. Fil-każijiet imsemmija fl-Artikolu 7a(2) tal-Ftehim, wara li jkun kiseb l-opinjoni tal-partijiet, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jistabbilixxi limitu ta' żmien raġonevoli fid-deċiżjoni dwar is-sugġett prinċipali tal-kawża biex jikkonforma mad-deċiżjoni tiegħu f'konformità mal-Artikolu 7a(3) tal-Ftehim filwaqt li jqis il-proċeduri interni tal-partijiet.

### ARTIKOLU IV.3

Ligi applikabbli, regoli ta' interpretazzjoni, medjatur

1. Il-ligi applikabbli tikkonsisti fil-Ftehim, kif ukoll kwalunkwe regola oħra tad-dritt internazzjonali rilevanti għall-applikazzjoni tiegħu.

2. Deċiżjonijiet preċedenti meħuda minn korp għas-soluzzjoni tat-tilwim fir-rigward tal-proporzjonalità tal-miżuri ta' kumpens skont il-Protokoll li jstabilixxi żona komuni ta' sikurezza alimentari msemmija fl-Artikolu 7b(1) tal-Ftehim għandhom ikunu vinkolanti fuq it-tribunal tal-arbitraġġ.
3. It-tribunal tal-arbitraġġ ma għandux jithalla jiddeċiedi bħala medjatur jew *ex aequo et bono*.

#### ARTIKOLU IV.4

Soluzzjoni miftiehma b'mod reċiproku jew raġunijiet oħra għall-għeluq tal-proċedimenti

1. Il-partijiet jistgħu, fi kwalunkwe hin, jaqblu b'mod reċiproku dwar soluzzjoni għat-tilwima tagħhom. Dawn għandhom jikkomunikaw b'mod kongunt kwalunkwe soluzzjoni bħal din lit-tribunal tal-arbitraġġ. Jekk is-soluzzjoni tirrikjedi l-approvazzjoni skont il-proċeduri rilevanti domestiċi ta' kwalunkwe waħda mill-partijiet, in-notifika għandha tirreferi għal dak ir-rekwiżit, u l-proċedura tal-arbitraġġ għandha tiġi sospiżta. Jekk tali approvazzjoni ma tkunx meħtieġa, jew man-notifika tat-tlestija ta' tali proċeduri domestiċi, il-proċedura tal-arbitraġġ għandha tingħalaq.
2. Jekk, matul il-proċedimenti, ir-rikorrent jinforma lit-tribunal tal-arbitraġġ bil-miktub li ma jkunx jixtieq ikompli bil-proċedimenti, u jekk, fid-data li fiha tasal dik il-komunikazzjoni mit-tribunal tal-arbitraġġ, l-intimat ikun għadu ma ħa l-ebda pass fil-proċedimenti, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jgħid li jirreġistra uffiċjalment l-għeluq tal-proċedimenti. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jiddeċiedi dwar il-kostijiet, li għandhom jiġġarrbu mir-rikorrent jekk dan jidher iġġustifikat mill-imġiba ta' dik il-parti.

3. Jekk, qabel ma tittiehed id-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ, it-tribunal tal-arbitraġġ jikkonkludi li l-kontinwazzjoni tal-proċedimenti tkun tilfet l-iskop tagħha jew saret impossibbli għal kwalunkwe raġuni minbarra dawk imsemmija fil-paragrafi 1 u 2, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jinforma lill-partijiet bl-intenzjoni tiegħu li joħroġ digriet li jagħlaq il-proċedimenti.

L-ewwel subparagrafu ma japplikax meta jkun hemm kwistjonijiet pendenti li dwarhom jista' jkun meħtieġ li tittiehed deċiżjoni u jekk it-tribunal tal-arbitraġġ jiddeciedi li jkun xieraq li jsir dan.

4. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jikkomunika lill-partijiet kopja tad-digriet li jagħlaq il-proċedimenti ta' arbitraġġ jew tad-deċiżjoni mehuda bi ftehim bejn il-partijiet, iffirmata mill-arbitri. L-Artikolu IV.2(2) sa (5) għandu japplika għad-deċiżjonijiet ta' arbitraġġ mehuda bi ftehim bejn il-partijiet.

## ARTIKOLU IV.5

### Korrezzjoni tad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ

1. Fi żmien 30 jum minn meta tirċievi d-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ, parti tista', billi tinnotifika lill-parti l-oħra u lit-tribunal tal-arbitraġġ permezz tal-Uffiċċju Internazzjonali, titlob lit-tribunal tal-arbitraġġ jikkoreġi fit-test tad-deċiżjoni tat-tribunal tal-arbitraġġ kwalunkwe żball fil-komputazzjoni, kwalunkwe żball klerikali jew tipografiku, jew kwalunkwe żball jew ommissjoni ta' natura simili. Jekk iqis li t-talba tkun ġustifikata, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jagħmel il-korrezzjoni fi żmien 45 jum minn meta jirċievi t-talba. It-talba ma għandux ikollha effett sospensiv fuq it-terminu previst fl-Artikolu IV.2(6).

2. Fi żmien 30 jum mill-komunikazzjoni tad-deċiżjoni tiegħu, it-tribunal tal-arbitraġġ jista' jagħmel il-korrezzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 fuq inizjattiva tiegħu stess.
3. Il-korrezzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom isiru bil-miktub u jiffurmaw parti integrali mid-deċiżjoni. Għandu japplika l-Artikolu IV.2(2) sa (5).

## ARTIKOLU IV.6

### Onorarji tal-arbitri

1. L-onorarji msemmija fl-Artikolu IV.7 għandhom ikunu raġonevoli, filwaqt li titqies il-kumplessità tal-każ, iż-żmien li jkunu qattgħu fuq l-arbitri u ċ-ċirkostanzi rilevanti l-oħra kollha.
2. Għandha tiġi stabbilita u aġġornata, meta jkun meħtieġ, lista ta' kumpens ta' kuljun u tassigħat massimi u minimi, li għandha tkun komuni għall-ftehimiet bilaterali kollha fl-oqsma relatati mas-suq intern li fihom tipparteċipa l-Iżvizzera kif ukoll għall-Ftehim dwar is-saħħa, għall-Ftehim dwar kummerè fi prodotti agrikoli u għall-Ftehim dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja regolari tal-Iżvizzera. Il-Kumitat Kongunt għall-Agricoltura għandu jadotta u jaġġorna dik il-lista b' deċiżjoni għall-finijiet tal-Ftehim.

## ARTIKOLU IV.7

### Kostijiet

1. Kull parti għandha tħallas il-kostijiet tagħha stess u nofs il-kostijiet tat-tribunal tal-arbitraġġ.

2. It-tribunal tal-arbitraġġ għandu jistabbilixxi l-kostijiet tiegħu fid-deċiżjoni tiegħu dwar is-sugġett prinċipali tal-kawża. Dawk il-kostijiet għandhom jinkludu biss:

- (a) l-onorarji tal-arbitri, li għandhom jiġu ddikjarati separatament għal kull arbitru u li għandhom jiġu stabbiliti mit-tribunal tal-arbitraġġ innifsu f'konformità mal-Artikolu IV.6;
- (b) l-ispejjeż tal-ivvjagġar u spejjeż oħra mgarrba mill-arbitri; u
- (c) it-tariffi u l-ispejjeż tal-Uffiċċju Internazzjonali.

3. Il-kostijiet imsemmija fil-paragrafu 2 għandhom ikunu raġonevoli, filwaqt li jitqiesu l-ammont ikkontestat, il-kumplexità tat-tilwima, iż-żmien li l-arbitri u kwalunkwe espert mahtur mit-tribunal tal-arbitraġġ ikunu qattgħu fuqha u kwalunkwe ċirkostanza rilevanti oħra.

## ARTIKOLU IV.8

### Depożitu tal-kostijiet

- 1. Fil-bidu tal-arbitraġġ, l-Uffiċċju Internazzjonali jista' jitlob lill-partijiet jiddepożitaw ammont ugwali bħala pagament anticipat għall-kostijiet imsemmija fl-Artikolu IV.7(2).
- 2. Matul il-proċedimenti ta' arbitraġġ, l-Uffiċċju Internazzjonali jista' jitlob mingħand il-partijiet depożiti supplimentari għal dawk imsemmija fil-paragrafu 1.

3. L-ammonti kollha ddepożitati mill-partijiet fl-applikazzjoni ta' dan l-Artikolu għandhom jithallsu lill-Uffiċċju Internazzjonali u jithallsu minnu biex ikopru l-kostijiet effettivament imġarrba, inkluż, b'mod partikolari, l-onorarji mhallsa lill-arbitri u t-tariffi mhallsa lill-Uffiċċju Internazzjonali.

## KAPITOLU V

### DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

#### ARTIKOLU V.1

##### Emendi

Il-Kumitat Kongunt għall-Agrikoltura jista' jadotta, b'deċiżjoni, emendi ta' dan il-Protokoll.

---